

Hodnocení diplomové práce

Název: *Volný čas a zájmové aktivity v dětských domovech pro děti a mládež*

Autor: *Jana Řihová*

Předložená diplomová práce se dotýká celé řady témat. Jedná se o následující témata: *pedagogika volného času* (kap. 1, 4, 11), *zájem z hlediska psychologického* (kap. 2), *metodika zájmových činností* (kap. 3), *rodina a důsledky absence rodinného prostředí* (kap. 5), *náhradní rodinná péče a ústavní výchova* (kap. 6-9), *dětské psychické potřeby* (kap. 10), *popis zařízení a reflexe praxe* (kap. 12), *ilustrační průzkum volnočasových aktivit dětí a mládeže v dětském domově rodinného typu* (kap. 13).

Autorka definuje v úvodu (s. 7n) cíl své práce, který vlastně obsahuje následující čtyři poměrně rozdílné cíle:

- a) „zpracovat po teoretické a také praktické stránce problematiku volného času, zájmových činností“,
- b) „popsat působení a vlivy ústavní výchovy na utváření osobnosti a samotný život dítěte žijícího v dětském domově“,
- c) „zmapovat trávení volného času přímo v zařízení dětského domova“,
- d) „zjistit některé informace o poskytování zájmových činností a aktivit ve volném čase ve vybraných dětských domovech“.

Na první pohled je zřejmé, že naplnění těchto cílů přesahuje reálný rámec jedné diplomové práce. Autorka se o to přesto pokusila, přičemž můžeme konstatovat, že se jí podařilo naplnit cíl v bodech c) a d) a částečně i v bodě b). Formulaci, kterou jsem označil jako bod a) považuji za poněkud ambiciózní, a tedy v rozsahu diplomové práce za nesplnitelnou.

Autorka pracovala převážně metodou kompilace ze stávajících děl (kap. 1-11). Je třeba ocenit, že shromáždila k jednotlivým tématům maximum dostupných českých pramenů. Obsah jednotlivých odstavců je logický a ucelený. Pouze se často příliš drží předlohy a předkládá témata heslovitě v bodech i tam, kde by byl vhodnější souvislý text. Místy jsou doslovné citace příliš dlouhé, jako např. na str. 16, 40, 44, 64. Na mnoha dalších místech autorka cituje – dle mého soudu zbytečně – celé odstavce. Přitom však velmi pečlivě uvádí prameny a poctivě rozlišuje mezi citací přímou a nepřímou, ačkoli i u nepřímé citace se jedná často jen o malé stylistické změny, a nikoli o shrnutí obsahu ve formě rešerše, jak bych u diplomové práce očekával.

Po stránce formální je práce zpracována svědomitě. Také její stylistická a jazyková úroveň je velmi dobrá.

Obsahově má zpracování jednotlivých kapitol různou úroveň. Zatímco v odstavcích, které souvisí více s vlastním tématem diplomové práce (volnočasové aktivity v dětských domovech) uvádí autorka některé vlastní zajímavé úvahy (např. s. 30-32), v ostatních oddílech teoretické části cituje (přímo či nepřímou) uznávané autory bez jakéhokoli vzájemného srovnání, reflexe či diskuse. Také v praktické části (kap. 12-13) najdeme kvalitativní rozdíly. Vlastní šetření v Dětském domově v Senožatech má nesporně svoji hodnotu a dělá práci zajímavou. Jedná se ovšem o malý průzkum, který je označen jako ilustrační. Z textu ovšem není na první pohled zřejmá souvislost mezi teoretickou a praktickou částí. Proto navrhuji, aby se autorka při obhajobě pokusila formulovat některé teze vycházející ze studia literatury, které byly potvrzeny či zpochybněny výsledky uvedeného šetření. Při prezentaci výsledků šetření považuji použití grafů za přebytečné a místy i trochu matoucí (problém vidím jak v malém počtu respondentů, tak i v rozdílu v počtu chlapců a děvčat, který při zobrazení absolutních hodnot v grafu může čtenáře uvést v omyl). Ohledně 12. kap. mám následující výhradu: Autorka zde očividně použila vlastní zprávy z praxí, a to jen s malými úpravami. Tyto zprávy sice obsahují cenné autorčiny reflexe, ale vzhledem k charakteru svého původního určení ani nemohou být metodicky náležitě propracované.

Celkově hodnotím práci jako průměrnou. Jako takovou ji doporučuji k obhajobě.

České Budějovice, 30. května 2006

Mgr. Michal Kaplánek, Th. D.
oponent